

O B S A H.

Strana

I. Sněmy, král a daně.

- | | |
|---|----|
| 1. Daně za posledních Jagellonců v l. 1517—26 | 7 |
| (Základy daně majetkové. — Snahy o »rovnost« v zatížení. — První daň z obratu? — Daň z piva a vína. — Cla.) | |
| 2. Těžké počátky Ferdinanda I. (1526—1534) | 10 |
| (Berně korunovační. — Šacuňk k hotovosti. — Stížnosti na vývoz peněz ze země. — Snahy stavů o rozvržení břemene berního. — Pokus o daně nepřímé. — Berní povinnost poddaných. — Nechuť stavů k dani majetkové.) | |
| 3. Nezdařený pokus o změnu berní sousavy daní z obratu r. 1534 . | 17 |
| 4. Konsolidační snahy královy (1537—1547) | 18 |
| (Nové předpisy pro odhad a výběr. — Zdanění poddaných. — Společné sněmování zemí Ferdinandových a návrh daně domovní. — Rozdílný podklad pro odhad majetku u stavů a poddaných. — Nový pokus vyšších stavů o daně nepřímé. — Ochrana poddaných. — Snahy o stejnoměrnost odhadů v zemích českých. — Posudné.) | |
| 5. Vítězství královo. Čechy plati. (1547—1564.) | 26 |
| (Zdanění statků královských. — Zvýšení berní. — Rostoucí nespokojenost stavů.) | |
| 6. Berně domovní a zájmové spory stavů. 1564—1567 | 30 |
| (Osvobození stavů vyšších od daní. — Ponížení stavu městského. — Pokles výnosu.) | |
| 7. Spor o berní domovní, třicátý a daně nepřímé mezi stavy vyššími a městským. Reformní návrhy královských úřadů. (1567—1593.) | 36 |
| (Úsilí královských úřadů o návrat k šacuňku a daně nepřímé. — Třicátý a jeho hospodářské účinky. — První pokus o český katastr. — Zrušení třicátého. — Pokus měst o osvobození od daní. — Daň z línů a nové daně prodejni. — Narovnání mezi městy a stavy vyššími o dani domovní. — Nezvaný reformátor. — Rozmnožení daní r. 1586.) | |
| 8. Vzrůst daňového břemene za války turecké a po ní (1593—1618) . | 48 |
| (Zdanění stavů vyšších. — Sbirka. — Daň z komínů a krámů. — Domovní daň ordinariem. — Stavovské pokusy o reformu. — Spor hor a kraje. — Daně přepychové a spotřební. — Začátek rozvratu soustavy usedlostní jako důsledek zvětšeného břemene daňového. — Nespokojenost země.) | |
| 9. Daně za českého povstání (1618—1620) | 60 |
| (Daň majetková. — První daň naturální. — Odpor měst.) | |

10. **Berní absolutismus a jeho vliv na berní soustavu (1620—1627)** . . . 62
 (Dobývání starých berní. — Patenty. — Kontribuce krajské. — Daně naturální. — Daně nápojové. — Zmenšení počtu usedlostí.)
11. **Rozklad soustavy usedlostní (1627—1648)** . . . 67
 (Osvobození vrchností od daní. — Nový pokus o katastr. — Obnova berní domovních. — Daň z masa. — Opět absolutismus. — »Effective« usedlí. — Nezdár pokusů o katastr. — Desátý mandel. — Daň nápojová. — Akcisy. — Daň z hlavy. — Konce soustavy usedlostní.)

II. Daně a poplatníci.

1. **Daň majetková** 85
 (Způsob přiznání. — Pravidla odhadu. — »Nerovnosti«. — Skutečná hodnota odhadů. — Jich pokles. — Výnos daně majetkové.)
2. **Daň domovní** 92
 (Co je usedlý. — Nestejnoměrnost berně domovní. — Spory hor a kraje v 16. stol. — Nepoctivá přiznání. — Úsilí o soupis poddaných usedlých. — Zemské urbáře berní. — Rozvrh berně na poplatníky. — U vrchností. — Ve městech. — Proporcí arithmetická a geometrická. — Spory měst o rozvrh mezi sebou. — Poplatníci ve městech. — Rozvrh berně v jednotlivých městech dle šacuňku. — Rozdíly v zatížení. — Rozvrh berně u poddaných. — Poddanská města a venkov. — Odhad základem rozvrhu. — Rozvrh podle lánů. — Poplatníci na venkově. — Výběr daně. — Výnos berně domovní. — Výnos sbírky. — Výnos po Bílé Hoře.)
3. **Posudné** 120
 (Účel. — Vliv na výrobu, kvalitu a spotřebu. — Výběr. — Nepoctivá přiznávání. — Pokusy o soupis pivovarů. — Daň nápojová. — Výnos.)
4. **Daně prodejní** 127
 (Výběr. — Hospodářské účinky. — Nepořádky. — Snopní halář. — Sběrka z vysokého obilí. — Daň z krámů. — Výnos.)
5. **Daň důchodová** 138
 (Drahota úvěru. — Pokles přiznaných kapitálů.)
6. **Daně Židů** 139
7. **Berní břemeno vrchností** 143
8. **Daňové zatížení stavu městského** 146
9. **Daňové zatížení poddaných** 150
10. **Přesuny daní vrchnostenských na poddané** 156
11. **Berní zatížení Čech v poměru k ostatním zemím koruny a zemím rakouským** 159
 (Celkový výnos českých berní. — Jiné příjmy královny z Čech. — Kladsko, Loketsko a Chebsko. — Proporce mezi českými zeměmi. — Proporce mezi zeměmi českými a rakouskými v stol. 16.)
- Přechod k berní role 1648—1650** 170
- Tabulky 174—175, 176—177
- Obsah 179

